

tres: *Las Pardinas*, partida citada cap al Nord, i dues al S. o SE.: la «de Damián», que és d'Abay, i la de Custodio «que es finca redonda»; a Acumuer hi ha la de Ripa i la de Ministerio; cap a Villanovilla de Tena i Garcipollera, hi ha la de Bolás, la de San Clemente, la de Bescós, i las *Pardinas del Monde* de Acín (1966).

Com ja vaig indicar en els meus antics treballs, i en el DCEC (PARED), *pardina* i el gasc. *pardia* provenen del ll. PARIETINAE 'parets ruïnoses', 'ruïnes', documentat ja en l'Antiguitat: «quid me ista res consolatur in tantis tenebris et quasi *parietinis* reipublicae?», Ciceró (*Fam.* IV, 3), «*parietinas* dicimus quasi parietum ruinas: sunt enim parietes stantes sine tecto, sine habitantibus», St. Isidor (*Etym.* xv, viii, 3); «desertinis: *parietinis*», CGL v, 356.23, 405.28; i més cites en Forcellini.

A aquesta etimologia s'han adherit aportant-hi encara algunes dades i arguments Krüger (VKR VIII, 350-1), Kuhn (ZRPb. LV, 605), Polge, *AlcM* i Rohlf (Le Gc., § 274), que hi afegeix el valuós suport de Còrsega *partina* «maison dont restent seuls les murs». Polge aporta dades que indiquen que, en diversos casos, la forma toponímica *Pradines* és secundària, deguda a una alteració de *Pardines* (sota la influència de *prada*): un *Pradies* del Gers en el S. XIV, abans es digué *Pardies*; un «garraboustà ou *pradine*» consta com un erm, 15 km. O. d'Auch, l'any 1755; *Pradines* «écart de l'Aube» no se sap del cert si volia dir 'erms' o 'ruïnes', però cita la «forme la plus ancienne connue: *Parredimae* a. 1782, avec le sens de ruines» (*Mél. Phil. Gersoise* 1962, 37; 1964, 9, 12).

Altament ho tenim com a vell NL en el Bearn: *Pardies*, municipi prop de Monein, documentat com a *Pardines* S. x, *Pardinae* 1176, *Pardias* sovint des de 1290; un altre *Pardies* en el cantó de Nay figura com a *Bardinae* en el S. XI, i *Pardies* des de 1385. Així mateix trobem en aquest departament *Parenties*, arran del límit basc (PRaymond, *DictTopBPyr.*), on sembla haver-hi conservació basca de la sorda -t- intervocàlica i propagació de la nasal; i potser és també aquest l'origen del landès *Parentis-en-Born*. Semblantment a l'Aude, on hi ha *Pradines* avui, però està documentat com a *Pardinis* en els anys 1148, 1151 i 1785 (S-barthès).

En fi l'àrea del mot ressorgeix a l'occident hispànic: gall. *paridiheiro* «casar o casa vieja en el campo, arruinada casi del todo o abandonada», que Sarmiento, ja documenta en la forma *paradineiros* en un doc. de Pontevedra de 1344, i en altres bandes *pardeiro* (RL VII, 232), que resulta de la contracció del port. *pardieiro*, el qual apareix com *paredenario* i *paridinario* en baix llatí portuguès (Cortésão, *Subsidios*). Alfonso de Paradinas és el nom de l'estudiant de Salamanca que va executar c. 1390 el manuscrit més complet del *Libro de Buen Amor*.

No podem descartar que en alguns casos es vagi tractar realment d'un deriv. de PRATUM. Molt prop de La *Pardina* de Lluçàs, ja en terme de Queixigar, després dels camps de farratge dits *Farrinyal*¹ de Dalt m'expliquen que passàvem «per una *pradina*» (1957); a la

Vall de Boí: «a Montanyó hi ha una *pardina* on van a pasturar» i no s'hi veu cap paret, només pastures (Taüll, 1953); per alt del poble de Taüll assenyalant un indret de pastures em diuen «bé prou se veu la *pardina* que hi ha», i en demanar aclariments rectificaren la pronúncia dient que *pradines* es diu d'«un lloc que s'hi fa herba»; a la Vall de Sant Nicolau *lo Pardinal* i la *Passada del Pardinal*, cap a Pletamala, aigües amunt d'Aigüestortes: són llocs molt elevats, no sense herba, però és dubtós que hi hagi pogut haver ruïnes. Tanmateix tampoc no podem descartar, que en altres temps s'hi hagin fet alguns apressos, corralets provisionals o si més no vedrunes, i que per tant també aquí el punt de partida remot fos en un derivat de PARIETE, si bé molt alterat en aquesta zona per la contaminació de PRATUM.

¹ Lladonosa, en *La Ciutat de Lleida* sembla usar *pardinyal* en un sentit com 'indret despoblat, paratge d'ermots': «La Plaça de la Paeria, en el S. XII, era un *pardinyal*, amb les adoberies de Pictavi i uns molins o casals de R. G. de Montcada» (p. 107). Aquesta -ny- essent tan lluny de Galícia, no pensem a explicar-la per cap galleguisme. No descartem que parteixi d'una variant ll. *PARIETINEA ni àdhuc que resulti d'una extraordinària metàtesi -RIETINALE > -RETINJALE. Però és més versemblant que hi hagi l'efecte d'un encreuament amb el parònim *farrinyal* < FARRAGINALE. En terres de substrat mossàrab, P. Val., la part de PRATUM en *Pardines* i *pardinal*, és clara i fins predominant, V. PRAT.

Paretaire, -eter, *paretana*, *paretia*, V. *paret* Parètic, V. *parèsia* Paretjal, -tjalí, V. *paratge* (PAR) Paretó, -ota, V. *paret* Parfalà, V. *farbalà* Parfant, V. *farfant* Pargo, *pargotí*, V. *pagre* Parbeli, V. *sol Pari*, V. *par* *Paria*, *pària* 'tribut', V. *par*

PÀRIA, 'membre d'una classe hindú ínfima', pres de l'angl. *pariah*, i aquest del port. *pariá*, que per la seva banda prové del tamul *pareiyan* 'tocador de bombo', que és una de les funcions habituals de la gent d'aqueixa casta de la Índia. □ 1.^a doc.: Lab.

«Esborrades de tota ànima humana les memòries --- anorreada la llavor, esvanida la idea, el pobre *pària* és com si no hagués existit mai --- si en altre temps havia fet la guerra per ideals que no sentia, a l'últim fou afusellat per un crim que no havia comès», Coromines (*Reus est mortis*, O. C., 523a1).

Pariar, *pariatge*, V. *par* *Parici*, V. *aparici* (PARER) *Parida*, *paridera*, *paridor*, *paridora*, V. *parir* *Pariència*, V. *parer* *Parier*, V. *par* *Parietal*, *parietari*, -a, V. *paret* *Parietat*, V. *par* *Parieto*-, V. *paret* *Parificació*, *parificar*, V. *par* *Parinon*, sembla ser un cpt. *par* + *nou*, nombre usat com a símbol dels senars (compten parells i senassos els jugadors d'aquest joc?) *Parió*, *parionament*, *parionar*, V. *par* *Pariposa*, V. *papallona*

PARIR, del ll. PARÈRE 'infantar, parir', 'produir,